

Quickscan natuurwetgeving Gansbaan 44 en Kerksteeg 11 te Meerssen

**In opdracht van:
Gemeente Meerssen**

7 oktober 2025

Quickscan natuurwetgeving Gansbaan 44 en Kerksteeg 11 te Meerssen

Opdrachtgever:

Gemeente Meerssen

Opstellers/controle:

Veldwerk:

Faunaconsult B.V. werkt volgens de protocollen in de kennisdocumenten van BIJ12. Onze onderzoeken voldoen daarmee aan de landelijk geldende normen en opdrachtgevers hebben een basis om ons aan te spreken op de kwaliteit van de door ons aangeleverde producten. Onze ecologen voldoen aan de deskundigheidseisen zoals gesteld door RVO. We hechten groot belang aan maatschappelijk verantwoord ondernemen en we zijn PSO gecertificeerd.

Inhoud

1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doel en status van dit document.....	3
1.3	Leeswijzer	3
2	Wet- en regelgeving	4
2.1	Inleiding.....	4
2.2	Bescherming van Natura 2000-gebieden.....	4
2.3	Natuurnetwerk Nederland	4
2.4	Beschermde planten en dieren.....	5
3	Werkwijze	6
3.1	Beschrijving van de werkzaamheden	6
3.2	Werkwijze	6
4	Aanwezige beschermde natuurwaarden	7
4.1	Beschrijving plangebied.....	7
4.2	Natura 2000-gebieden	9
4.3	Natuurnetwerk Nederland	10
4.4	Beschermde planten en dieren.....	11
5	Mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden	16
5.1	Natura 2000	16
5.2	Natuurnetwerk Nederland	16
5.3	Beschermde planten en dieren.....	16
6	Conclusies en aanbevelingen.....	18
6.1	Natura 2000	18
6.2	Natuurnetwerk Nederland	18
6.3	Beschermde planten en dieren.....	18
	Literatuur.....	20
	Bijlage I. Strenger beschermde soorten in het uurhok.....	21

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Gemeente Meerssen wil de voormalige basisschool aan Gansbaan 44 en gymzaal aan Kerksteeg 11 te Meerssen laten slopen en er vervolgens een appartementengebouw realiseren. De voorgenomen ontwikkeling heeft aanleiding gegeven voor deze quickscan natuurwetgeving. Hierin is nagegaan welke effecten de ingreep heeft op lokaal voorkomende beschermde flora en fauna. Daarnaast is nagegaan welke invloed de ingreep heeft op beschermde Natura 2000-gebieden en overige beschermde natuurgebieden.

1.2 Doel en status van dit document

Het risico bestaat dat het plangebied deel uitmaakt van leefgebieden van diverse beschermde soorten. Dit document geeft inzicht in de mogelijke knelpunten in het kader van natuurwetgeving en -beleid en mogelijke effecten als gevolg van het project.

Het doel van dit document is om vast te stellen of de natuurwetgeving de geplande ontwikkeling in de weg staat. De ingreep kan een negatief effect hebben op beschermde natuurwaarden (plant- en diersoorten en bijbehorende leefgebieden) en beschermde gebieden. Dit document geeft aan of en welke vervolgstappen noodzakelijk zijn om te voldoen aan de minimale onderzoekinspanning vanuit de Omgevingswet en het Natuurnetwerk Nederland. Daarnaast worden mitigerende (verzachtende) maatregelen aangegeven om significant negatieve effecten op voorhand te voorkomen en daarmee te voldoen aan de natuurwetgeving.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een korte beschrijving gegeven van de relevante wet- en regelgeving. Hoofdstuk 3 beschrijft de geplande werkzaamheden en de werkwijze van de inventarisaties van de natuurwaarden. In hoofdstuk 4 worden de resultaten van de beleids- en veldinventarisaties weergegeven. Hoofdstuk 5 beschrijft de effecten van de voorgenomen ingreep op Natura 2000-gebieden, de in en nabij het plangebied aanwezige natuurwaarden, evenals de mogelijke overtredingen op de Omgevingswet. Hoofdstuk 6 geeft de conclusies en aanbevelingen weer.

2 Wet- en regelgeving

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een korte toelichting gegeven op de juridische bescherming van de Nederlandse natuur. De Wet natuurbescherming (Wnb) verving drie wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en Faunawet en de Boswet. De Natuurbeschermingswet 1998 zorgde voor de bescherming van (natuur)gebieden; de Flora- en faunawet regelde de bescherming van alle in het wild levende planten- en diersoorten; de Boswet regelde de kap van bomen buiten de bebouwde kom (als bedoeld in de Boswet). Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden en de Wet natuurbescherming is daarin geïntegreerd. Zo wordt in artikel 5.18 van de Omgevingswet gesteld dat er per algemene maatregel van bestuur (AmvB) regels worden gesteld over het verlenen of weigeren van een omgevingsvergunning voor o.a. bouwactiviteiten. In artikel 5.10 van de Omgevingswet is geregeld dat per AmvB voor bepaalde 'flora- en fauna-activiteiten' wordt bepaald dat Gedeputeerde Staten op de aanvraag voor een omgevingsvergunning mogen beslissen. 'Flora- en fauna-activiteiten' zijn de verboden die de Wet natuurbescherming (Wnb) stelde ten aanzien van Vogelrichtlijnsoorten (artikel 3.1 Wnb); Habitatrichtlijnsoorten (artikel 3.5 Wnb) en Overige beschermde soorten (artikel 3.10 Wnb).

2.2 Bescherming van Natura 2000-gebieden

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. Het is een verzameling van Habitatrichtlijn- en Vogelrichtlijngebieden en Wetlands (die worden beschermd middels de internationale Conventie van Ramsar).

De bescherming van deze gebieden is gebaseerd op internationale verplichtingen en die zijn geïmplementeerd in de Nederlandse regels. In artikel 2.44 van de Omgevingswet is geregeld dat de Minister voor Natuur en Stikstof dergelijke gebieden kan aanwijzen en in artikels 3.58 en 3.59 Besluit kwaliteit leefomgeving (vanaf hier: Bkl) zijn de begrenzing en instandhoudingsmaatregelen geregeld, om de vanuit de Vogelrichtlijn en/of Habitatrichtlijn gestelde doelen te halen.

De provincies hebben daarnaast de bevoegdheid om bijzondere provinciale landschappen of bijzondere provinciale natuurgebieden aan te wijzen. Zij kunnen in een later stadium door de Minister worden toegevoegd aan Natura 2000-gebieden.

Per Natura 2000-gebied zijn (instandhoudings)doelen (voor soorten en vegetatietypen) opgesteld. Iedereen die vermoedt of kan weten dat zijn handelen of nalaten, gelet op de instandhoudingsdoelen, nadelige gevolgen voor een Natura 2000-gebied kan hebben, is verplicht deze handelingen achterwege te laten of te beperken. Het bevoegd gezag kan schadelijke activiteiten beperken en eisen dat een vergunning wordt aangevraagd, om die vervolgens passend te beoordelen (op grond van artikel 16.53c van de Omgevingswet. Regulier beheer en bestaand gebruik zijn opgenomen in Natura 2000-beheerplannen, de wettelijke basis daarvoor is geregeld in artikel 10.18 van het Omgevingsbesluit (vanaf hier: Ob). Na vaststelling van de beheerplannen hoeft daarvoor geen vergunning aangevraagd te worden.

2.3 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN), vroeger de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd, is het Nederlandse netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Het NNN is gebaseerd op provinciale regelgeving. In het Natuurnetwerk Nederland liggen:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;

- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en de Waddenzee;
- alle Natura 2000-gebieden.

Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor de begrenzing en ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Tot die tijd was de Rijksoverheid hiervoor verantwoordelijk. In het Natuurpact hebben de provincies met het rijk afgesproken om tot 2027 80.000 hectare natuur in te richten. Het NNN moet uiteindelijk samen met de natuurgebieden in andere Europese landen het aaneengesloten pan-Europees Ecologisch Netwerk (PEEN) vormen.

De provincies hebben – zoals ook al in paragraaf 2.2 aangegeven – de bevoegdheid om bijzondere provinciale landschappen of bijzondere provinciale natuurgebieden aan te wijzen. Veel provincies hebben de Nationale Landschappen (sinds 2011 geen onderdeel meer van nationaal beleid) in hun provinciale beleid opgenomen.

De toetsing van de voorgenomen werkzaamheden in het plangebied aan het provinciale beleid is opgenomen in hoofdstuk 5.

2.4 Beschermde planten en dieren

De Omgevingswet kent drie algemene beschermingsregimes waarin de voorschriften van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en twee verdragen (Bern en Bonn) zijn geïmplementeerd en waarin aanvullende voorschriften zijn gesteld voor de dier- en plantensoorten die niet onder die specifieke voorschriften vallen, maar wel bescherming behoeven:

- Vogels

alle vogels in de zin van de Vogelrichtlijn (artikel 11.37 t/m artikel 11.40 van het Besluit activiteiten leefomgeving; vanaf hier: Bal). Verder nemen de meeste provincies de onder de Wet natuurbescherming benoemde vogelsoorten waarvan het nest jaarrond werd beschermd over. Voor een aantal vogelsoorten geldt dat hun nesten jaarrond beschermd zijn, ook als de soort op het moment van de handeling geen gebruik maakt van het nest. Dit is het geval wanneer een vogelsoort jaarlijks terugkeert naar zijn nest en niet of nauwelijks in staat is om elders in zijn leefgebied een vervangend nest te vinden of te maken.

- Internationaal beschermde soorten

alle dieren en planten, genoemd in de bijlagen bij de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (artikel 11.46 t/m artikel 11.48 Bal);

- Overige beschermde soorten

in het wild levende soorten genoemd in bijlage IX, onder A en B bij artikel 11.54 (Bal). Onder A vallen een aantal in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers. Onder B vallen een aantal vaatplanten. In A vallen onder meer de ‘algemene’ zoogdiersoorten die onder de Wnb bij ruimtelijke ingrepen waren vrijgesteld. Vrijwel al deze soorten zijn door alle provincies eveneens voor ruimtelijke ingrepen vrijgesteld.

De beschermde status van soorten kan echter per provincie verschillen. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten. De Provincie Limburg heeft deze vastgelegd in ‘Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming onder de Wet natuurbescherming in Limburg’ (Gedeputeerde Staten van Limburg, 2017) en Omgevingsverordening Limburg (Provinciale Staten van Limburg, 2023). De laatste is per 1 januari 2024 ingegaan. Dit houdt in dat de meeste soorten die onder de Omgevingswet als beschermde soort zijn aangewezen, ook in de Provincie Limburg worden beschermd.

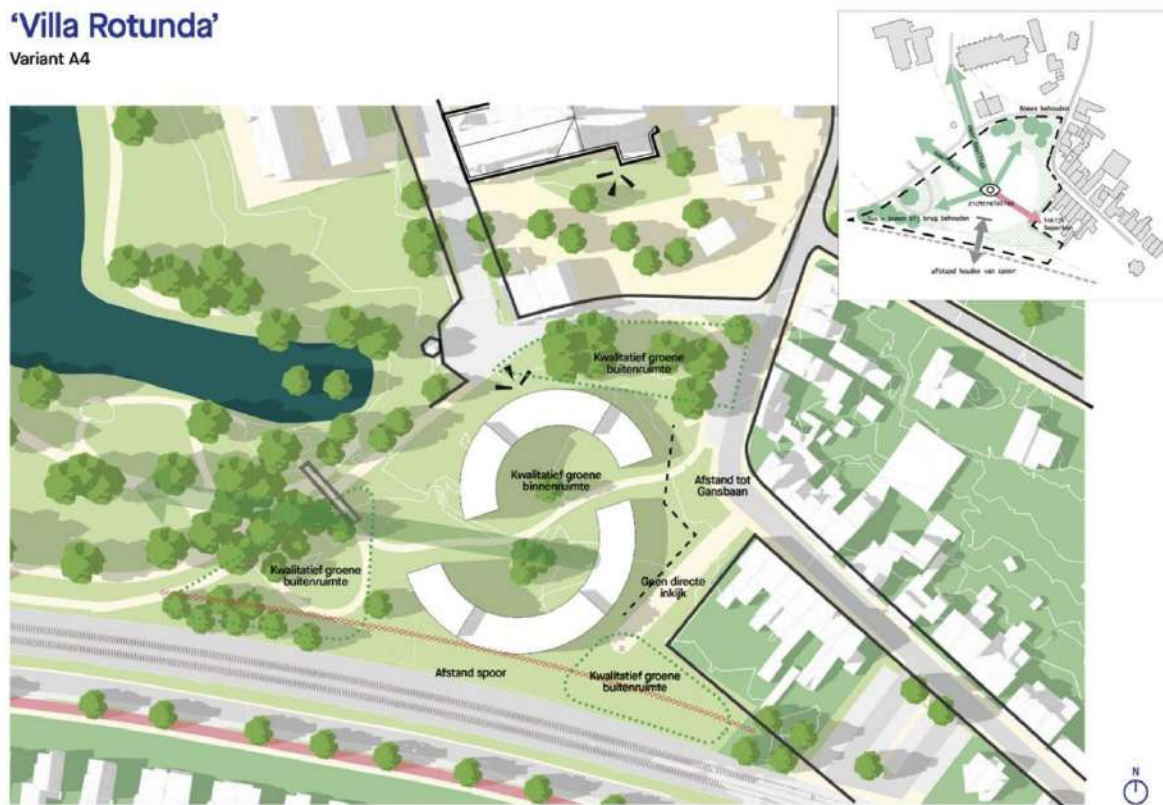
3 Werkwijze

3.1 Beschrijving van de werkzaamheden

De voormalige basisschool en gymzaal worden gesloopt en de vegetatie, waaronder meerdere bomen, wordt verwijderd. Vervolgens wordt er een appartementengebouw gerealiseerd en wordt er nieuw groen aangeplant. Figuur 3.1 geeft een schets van de voorgestane situatie weer.

'Villa Rotunda'

Variant A4

Figuur 3.1. Schets van de voorgestane situatie.

3.2 Werkwijze

De quickscan is uitgevoerd door middel van een veldbezoek en een bronnenonderzoek. Op 12 juni 2024 heeft Faunaconsult B.V. het plangebied bezocht, evenals de omringende zone. Hierbij werden beschermde planten geïnventariseerd en werd beoordeeld voor welke plant- en diersoorten het plangebied geschikte habitat biedt. Waarnemingen van soorten in het plangebied zijn genoteerd. Met betrekking tot zoogdieren werd speciaal gelet op pootafdrukken, krabsporen, wissels, uitwerpselen, haren, graafsporen, holen en potentieel geschikte verblijfplaatsen. De gebouwen zijn van binnen en buiten geïnspecteerd met behulp van een ladder, zaklamp en RIDGID SeeSnake boomcamera. Tijdens het veldbezoek was het zonnig, 16 graden Celsius en was er windkracht van 1 Bft. Het bureauonderzoek is gebaseerd op vrij verkrijgbare verspreidingsbronnen en waarnemingen van soorten:

- Beschermde SoortenIndicator (BeSI);
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (www.natura2000.nl/gebieden);
- RAVON (www.ravon.nl);
- FLORON (www.floron.nl);
- SOVON (www.sovon.nl);
- Zoogdierverseniging (www.zoogdierverseniging.nl);
- NDFV Verspreidingsatlas (www.verspreidingsatlas.nl);

4 Aanwezige beschermde natuurwaarden

4.1 Beschrijving plangebied

Het plangebied (zie figuur 4.1.1) bevindt zich ten zuiden van het centrum van Meerssen. Ten westen van het plangebied bevindt zich een park en ten noorden een basiliek en de markt van het voornoemde centrum. Aan de oostzijde bevinden zich woningen en ten zuiden van het plangebied bevindt zich het treinspoor met daarachter wederom woningen. Het plangebied zelf bestaat uit een te slopen voormalige basisschool en gymzaal, te verwijderen groen, waaronder meerdere bomen, en verharding. Zie de foto's op het voorblad en figuren 4.1.2 t/m 4.1.7 voor een impressie van het plangebied.

Figuur 4.1.1. Ligging van het plangebied (rood omlijnd). Bron: KadastraleKaart.

Figuur 4.1.2. Binnenruimte in de voormalige basisschool.

Figuur 4.1.3. Patio.

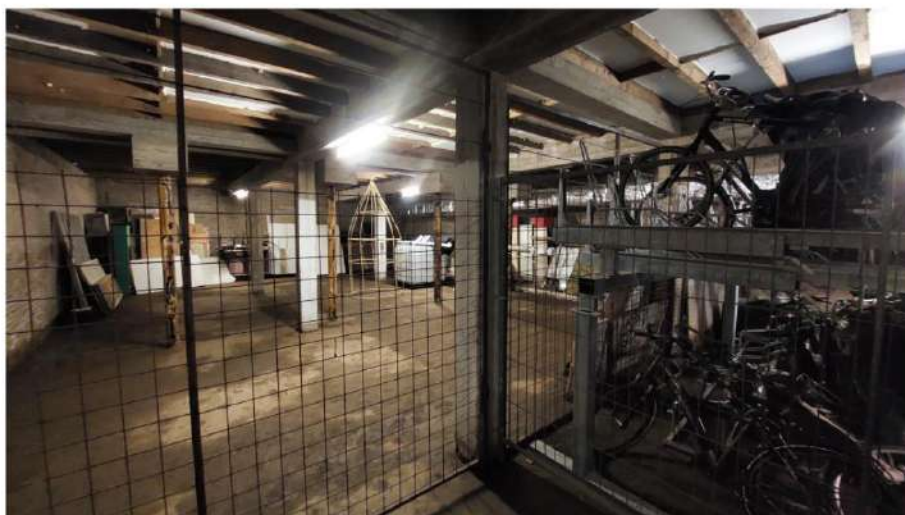
Figuur 4.1.4. Westzijde van de voormalige basisschool.

Figuur 4.1.5. Buitenplaats met te verwijderen vegetatie.

Figuur 4.1.6. Fietsenstalling.

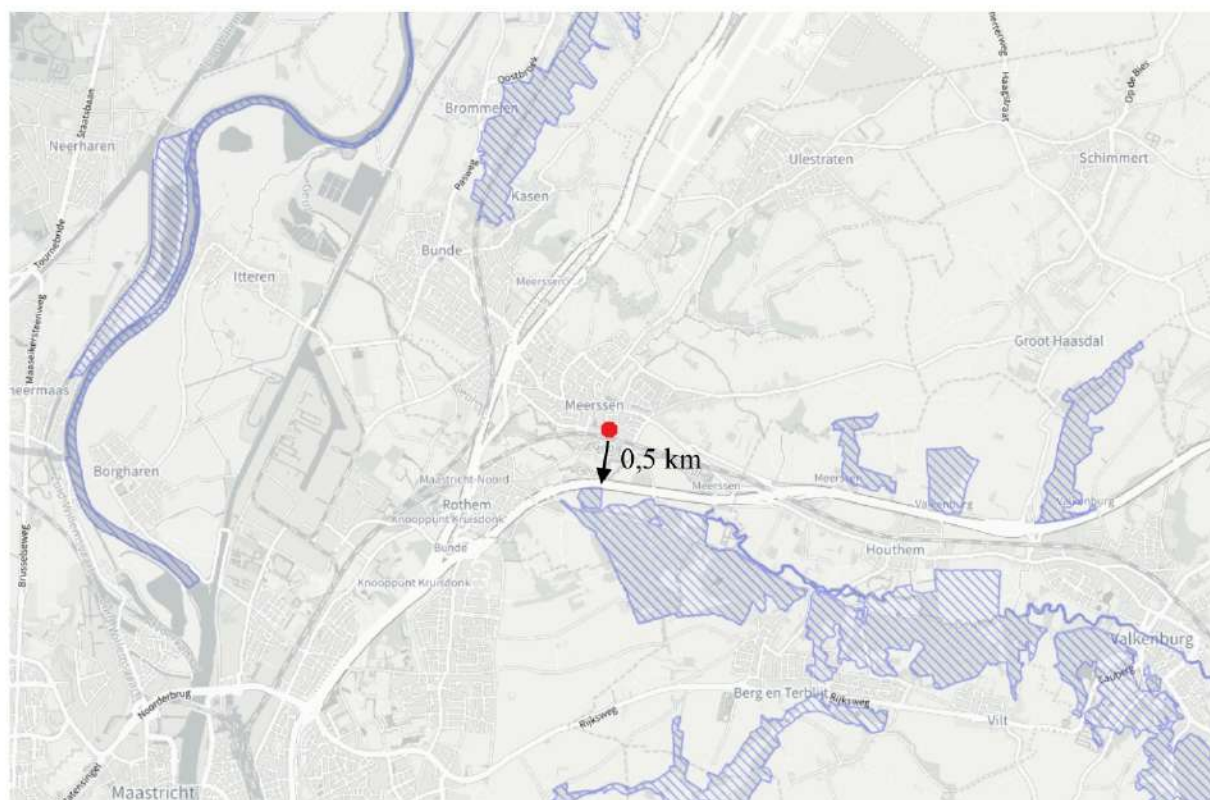
Figuur 4.1.7. Kelder van de gymzaal.

4.2 Natura 2000-gebieden

In tabel 4.2. is een overzicht weergegeven van de Nederlandse (NL) en Belgische (BE) Natura 2000-gebieden binnen een afstand van 10 kilometer van het plangebied. Overige Natura 2000-gebieden liggen op meer dan 10 kilometer afstand van het plangebied. Figuur 4.2 laat de ligging van het plangebied zien ten opzichte van Natura 2000-gebieden.

Tabel 4.2. Overzicht van de natura 2000 gebieden binnen een afstand van 10 km van het plangebied.

Natura 2000 gebieden	Afstand tot plangebied (km)
Geuldal (NL)	0,5
Bunder- en Elsloërbos (NL)	2,3
Bemelerberg & Schiepersberg (NL)	2,8
Grensmaas (NL)	3,7
Uiterwaarden langs de Limburgse Maas met Vijverbroek (BE)	4,6
Savelsbos (NL)	5,3
Geleenbeekdal (NL)	7,3
Sint Pietersberg & Jekerdal (NL)	7,1
Mechelse Heide en vallei van de Ziepbeek (BE)	7,6
Overgang Kempen-Haspengouw (BE)	8,0
Montagne Saint-Pierre (BE)	9,1
Plateau van Caestert met hellingbossen en mergelgrotten (BE)	9,1
Maas bij Eijsden (NL)	9,1

**Figuur 4.2. Natura 2000-gebieden (rood en blauw gearceerd) ten opzichte van het plangebied (rode stip).
Bron: [Natura 2000 Network Viewer](#).**

4.3 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt op 230 meter afstand van het dichtstbijzijnde onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), dat bestaat uit beheertype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland (zie figuur 4.3).

Figuur 4.3. Ligging van het plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van het NNN (gekleurde delen; N03.01 Beek en Bron; N12.02 Kruiden- en faunairijk grasland; N14.01 Rivier- en beekbegeleitend bos; N14.03 Haagbeuken- en essenbos; 15.02 Dennen-, eiken-, en beukenbos; 16.03 Droog bos met productie). Bron: Provincie Limburg.

4.4 Beschermde planten en dieren

Zoogdieren en vogels

In Bijlage I is een lijst weergegeven van de strenger beschermde soorten die volgens de NDFF-verspreidingsgegevens in en rond het plangebied voorkomen (op basis van de afgelopen 5 jaar en het uurhok waarin het plangebied zich bevindt). Volgens BeSI dient er rekening te worden gehouden met de volgende beschermde vogels en zoogdieren in/rond het plangebied: huismus, gierzwaluw, koolmees, gebouwde vleermuissoorten, boombewonende vleermuissoorten, bever, das, bunzing, hermelijn, steenmarter, konijn, haas, eekhoorn, egel, ree, vos, bosmuis, huisspitsmuis en rosse woelmuis.

Tijdens het veldbezoek zijn merel en zwartkop waargenomen. De te slopen basisschool bevat voor een gedeelte een plat dak en een gedeelte een pannendak met aan de onderzijde dakbeschot. Onder de onderste rij dakpannen is geen vogelschroot aanwezig, waardoor huismussen hieronder kunnen nestelen (zie figuur 4.4.1). De dakgoot sluit nauw aan op de gevel waardoor gierzwaluwen en vleermuizen niet onder de onderste rij dakpannen kunnen invliegen. De bovenzijde van de kopgevels zijn afgestreken met specie waardoor huismussen en gierzwaluwen hier niet onder de gevelpannen kunnen invliegen. Doordat de specie niet gelijkmatig is verdeeld zijn er openingen tussen de specie, waar vleermuizen tussendoor kunnen kruipen en zo onder de gevelpannen of in de spouw kunnen komen (zie figuur 4.4.2). De basisschool bevat daarnaast op verschillende plekken in de buitengevels open stootvoegen; enkele zijn gedicht maar de meeste zijn open, waardoor vleermuizen ook hier de spouw kunnen bereiken (zie figuur 4.4.3). Overige openingen of holtes waarin vogels kunnen broeden zijn afwezig.

Figuur 4.4.1. Huismussen kunnen door de afwezigheid van vogelschroot onder de onderste rij dakpannen broeden.

Figuur 4.4.2. Huismussen en gierzwaluwen kunnen niet onder de gevelpannen invliegen, maar vleermuizen zijn klein genoeg om tussen de niet gelijkmatig verdeelde specie door te kruipen.

Figuur 4.4.3. De basisschool bevat op verschillende plekken in de buitengevels open stootvoegen.

In de kelder van de gymzaal (zie figuur 4.1.7) of elders zijn nergens vleermuis- of steenmarteruitwerpselen aanwezig. De gymzaal bevat een plat dak waardoor het voorkomen van huismuis- en gierzwaluwnesten in dit gebouw is uitgesloten. Op de lamp boven de ingang bevindt zich wel een merelnest. Het gebouw bevat verder één opening onder het dak aan de achterzijde waaronder zich vogeluitwerpselen op de muur bevinden. Hierin is echter geen vogelnest waargenomen; wel kan een vleermuis hier de spouw in (zie figuur 4.4.4). Zowel de voor- als achtergevel bevatten veel open stootvoegen. De open stootvoegen aan de voorzijde zitten vrijwel allemaal vol met stof/organisch materiaal, maar de open stootvoegen aan de achterzijde zijn open, waardoor vleermuizen ook hier de spouw in kunnen (zie figuur 4.4.5).

De fietsenstalling is geheel enkelwandig (zie figuur 4.1.6). Hierin zijn dan ook geen vogelnesten of vleermuisverblijven aanwezig.

Figuur 4.4.4. Opening in de muur waardoor vleermuizen de spouw kunnen bereiken.

Figuur 4.4.5. Open stootvoegen verlenen aan vleermuizen toegang tot de spouw.

In het plangebied bevinden zich verschillende bomen die worden gekapt. Deze bomen, alsmede de bomen in de directe omgeving rond het plangebied, bevatten geen roofvogelnesten, eekhoornnesten of holtes. Wegens de afwezigheid van holtes en loszittend schors is het voorkomen van verblijven van boom-bewonende vleermuissoorten en uilennesten in en rond het plangebied ook uitgesloten. Het is wel mogelijk dat gedurende het broedseizoen algemene in vogelsoorten in de bomen en de opgaande vegetatie in het plangebied gaan broeden. De bomen in het plangebied maken geen deel uit van een hoger opgaande vegetatiestructuur die kan fungeren als vaste vliegrouwe/foerageergebied van vleermuizen. Daarnaast is er voldoende alternatieve geleiding aanwezig.

Dassenburchten, -latrines, -wissels en -snuitputjes zijn afwezig in en rond het plangebied. Voor kleine marterachtigen als de wezel of bunzing biedt een deel van de vegetatie het plangebied voldoende dekking. Het is ook mogelijk dat algemene zoogdiersoorten als de veldmuis in het plangebied voorkomen.

Amfibieën en andere diersoorten

Volgens BeSI dient er rekening te worden gehouden met de volgende beschermde amfibieën, reptielen, vlinders en insecten in/rond het plangebied: rugstreeppad, alpenwatersalamander, kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker, levendbarende hagedis, hazelworm, Spaanse vlag, iepenpage en vliegend hert.

In het plangebied bevindt zich geen water. Voortplantingswateren en leefgebied voor amfibieën, vissen en libellen zijn daardoor afwezig in het plangebied. Ten westen van het plangebied bevindt zich wel een parkvijver. Deze bevat vis waardoor dit water ongeschikt is als voortplantingswater of leefgebied voor strenger beschermde amfibieënsoorten (vissen eten de eieren en larven van amfibieën). Voor een soort als de rugstreeppad geldt dit niet, omdat deze zich overdag ingraaft en eiersnoeren afzet in ondiepe plassen. Dergelijke plassen zijn niet aanwezig in het plangebied en de soort is volgens verspreidingsgegevens de afgelopen 10 jaar ook niet in of rond het plangebied waargenomen. Het is wel mogelijk dat algemene amfibieënsoorten als de gewone pad of bruine kikker de met vegetatie begroeide delen van het plangebied als landhabitat gebruiken.

Voor bovengenoemde reptielen, vlinders en insecten is het biotoop in het plangebied ongeschikt; De levendbarende hagedis is een vochtminnende soort die een voorkeur heeft voor heide en hoogveen, en ook wel open bossen. De hazelworm komt vooral voor in bos- en heideterreinen. Daarnaast zijn er in het plangebied geen geschikte opwarmplaatsen aanwezig. De Spaanse vlag komt voor in vochtige bossen en struiken in de directe omgeving van warme (kalk)graslanden en voor de iepenpage en teunisbloempijlstaart zijn er geen waardplanten in het plangebied aanwezig. Het vliegend hert is afhankelijk van rottend eikenhout, wat eveneens afwezig is in het plangebied. Al deze soorten zijn dan ook niet waargenomen tijdens het veldbezoek. Andere soorten, die beschermd zijn onder de Omgevingswet, zijn wegens het aanwezig biotoop evenmin te verwachten in het plangebied.

Planten

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek alleen algemene, niet-beschermde planten waargenomen als zomereik, grootbladige linde, kleinbladige linde, paardenkastanje, esdoorn, gewone es, amberboom, rode beuk, hazelaar, fluwelenboom, taxus, Japanse kers, fijnspar, liguster, haagbeuk, kamperfoelie, hertshooi, lobelia, begonia, kornoelje, gewone vlier, kardinaalsmuts, koninginnenstruik, laurierkers, braam, speerdistel, paardenbloem, grote weegbree, zachte ooievaarsbek, hondsdrif, mahonia, broodboom, klimop, grote brandnetel, klaproos en bosaardbei. Ook volgens BeSI kwamen er geen beschermde plantensoorten in/rond het plangebied voor.

Tabel 4.4 geeft de beschermde soorten weer die (mogelijk) een vaste voortplantings- of rustplaats in het plangebied hebben.

Tabel 4.4. (Potentieel) in het plangebied voorkomende beschermde soorten. Het beschermingsregime van de soorten in de Omgevingswet is eveneens weergegeven. * = nesten van deze soort zijn jaarrond beschermd.

Nederlandse naam en wetenschappelijke naam	Vogels	Internationaal beschermde soorten	Andere beschermde soorten
Algemene in bomen en opgaande vegetatie broedende vogels	X		
Huismus (<i>Passer domesticus</i>)	X*		
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)		X	
Ruige dwergvleermuis (<i>Pipistrellus nathusii</i>)		X	
Laatvlieger (<i>Eptesicus serotinus</i>)		X	
Wezel (<i>Mustela nivalis</i>)			X
Bunzing (<i>Mustela putorius</i>)			X
Hermelijn (<i>Mustela erminea</i>)			X
Huisspitsmuis (<i>Crocidura russula</i>)			X
Veldmuis (<i>Microtus arvalis</i>)			X
Bosmuis (<i>Apodemus sylvaticus</i>)			X
Bruine kikker (<i>Rana temporaria</i>)			X
Gewone pad (<i>Bufo bufo</i>)			X

5 Mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden

5.1 Natura 2000

Door de voorgenomen werkzaamheden kan verstoring door geluid en beweging optreden. Deze effecten zijn zeer lokaal; bovendien ligt het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied 'Geuldal' op een afstand van circa 0,5 kilometer van het plangebied. Vanwege de afstand verwachten wij van de voorgenomen werkzaamheden geen direct effect op bovengenoemd Natura 2000-gebied.

Het hierboven genoemde Natura 2000-gebied bevat tenminste één stikstofgevoelig habitatype, dat te maken heeft met overbelasting door stikstof. De sloop van de gebouwen, de realisatie van de appartementen en toenemende verkeersbewegingen zullen leiden tot wat stikstofuitstoot. Door de afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied verwachten wij echter geen significant effect op bovengenoemd (en verder van het plangebied gelegen) Natura 2000-gebied(en).

5.2 Natuurnetwerk Nederland

Het dichtstbijzijnde onderdeel van het NNN ligt op 230 meter afstand van het plangebied (zie figuur 4.3). Vanwege deze afstand hebben de voorgenomen plannen waarschijnlijk geen noemenswaardig effect op de natuurwaarden in het NNN.

5.3 Beschermde planten en dieren

- Door de bomen en overige vegetatie tijdens het broedseizoen te verwijderen, leidt dit mogelijk tot verstoring of sterfte van broedende vogels, hun jongen en/of hun eieren. Ook kan dit leiden tot de vernietiging van een beschermd nest.

- In de daken van de basisschool bevinden zich mogelijk jaarrond beschermde huismusnesten. Indien de bebouwing in het broedseizoen wordt gesloopt, leidt dit mogelijk tot sterfte van huismussen, hun jongen en/of hun eieren. Jaarrond leidt de sloop tot het vernietigen van jaarrond beschermde huismusnesten.

- De basisschool en gymzaal bevatten mogelijk zomer-, kraam-, paar- en/of winterverblijven van verschillende soorten vleermuizen. Door de gebouwen te slopen, verdwijnen mogelijk vaste voortplantings- of rustplaatsen. Eventueel aanwezige vleermuizen kunnen bij de sloop worden gestoord, verwond en/of gedood.

- Bij de werkzaamheden kunnen voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van algemene beschermde zoogdieren en amfibieën worden aangetast of vernietigd. Individuen kunnen hierbij worden verstoord, verwond of gedood.

In de volgende tabel zijn de mogelijke overtredingen van de verbodsbepalingen van het Bal weergegeven. In hoofdstuk 6 wordt uitgelegd hoe deze overtredingen kunnen worden voorkomen.

Tabel 5.3. Mogelijke overtredingen van algemene verbodsbepalingen van het Bal. De letters in de tabel corresponderen met die van de verboden in onderstaande tekst.

Soort	Beschermingsregime Omgevingswet	Art. 11.37 lid 1	Art. 11.46 lid 1	Art. 11.54 lid 1
Algemene in bomen en opgaande vegetatie broedende vogels	Vogels	a,b,d		
Huismus	Vogels met jaarrond beschermd nest	a,b,d		
Vleermuizen	Internationaal beschermde soorten		a,b,d	
Algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën	Andere soorten			a,b

Artikel 11.37, lid 1 (vergunningplichtige / schadelijke handelingen Vogelrichtlijnsoorten)

- a. het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn;
- b. het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;
- c. het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of
- d. het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.

Artikel 11.46, lid 1 (vergunningplichtige / schadelijke handelingen Habitatrichtlijnsoorten)

- a. het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
- b. het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
- c. het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
- d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
- e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

Artikel 11.54, lid 1 (vergunningplichtige / schadelijke handelingen andere soorten)

- a. het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
- b. het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en
- c. het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.

De onder (a) en (b) genoemde verboden zijn niet van toepassing op de bos-, huisspits- en veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende ervan of roerende zaken bevinden (artikel 11.54, lid 2 Bal).

6 Conclusies en aanbevelingen

6.1 Natura 2000

De plannen zullen naar onze mening waarschijnlijk geen effect op de natuurwaarden in Natura 2000-gebieden hebben. Om elk risico uit te sluiten, is het echter te overwegen de te verwachten stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden te laten bepalen. Indien daaruit blijkt dat er een significante toename is te verwachten, is er een vergunning nodig op grond van artikel 5.1, lid 1a van de Omgevingswet.

6.2 Natuurnetwerk Nederland

Door de werkzaamheden gaat er geen NNN verloren. De voorgenomen plannen hebben waarschijnlijk geen negatieve effecten op het NNN. Omdat er geen negatieve effecten op het NNN zijn te verwachten, zijn er op dit punt geen bezwaren vanuit het provinciale natuurbeleid.

6.3 Beschermde planten en dieren

Algemene in bomen en opgaande vegetatie broedende vogels

In de bomen en opgaande vegetatie in het plangebied komen mogelijk beschermde vogelnesten voor tijdens het broedseizoen. Het gaat om vogels waarvan het nest niet jaarrond wordt beschermd of als strenger beschermd wordt beschouwd. Hiervoor zijn maatregelen die negatieve effecten voorkomen wel verplicht. Verstoring van broedvogels en vernietiging van vogelnesten kan worden voorkomen door de vegetatie buiten de periode 15 maart – 15 juli (het broedseizoen van de meeste vogels) te verwijderen. Door naleving van deze maatregel worden ten aanzien van vogels geen overtredingen op de Omgevingswet begaan. Omdat vogels sporadisch ook buiten de periode 15 maart – 15 juli broeden, kan het verwijderen van de vegetatie toch leiden tot overtreding van de Omgevingswet. Indien blijkt dat er broedende vogels aanwezig zijn, dan mogen deze niet worden verstoord. Ook mogen in gebruik zijnde nesten niet worden vernield.

Huismus: aanvullend onderzoek en mitigatie vooraf

In de daken van de te slopen basisschool broeden mogelijk jaarlijks huismussen. Nesten van de huismus zijn jaarrond beschermd. Voordat het gebouw wordt gesloopt, dient daarom eerst het voorkomen van huismusnesten conform Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2023) te worden onderzocht. Hierbij wordt voor de huismus uitgegaan van 2 ochtendbezoeken in de periode 1 april – 15 mei.

Voor elk nest dat verloren gaat, dienen er meerdere alternatieve nestlocaties voor de huismus in de nieuwe situatie te worden gerealiseerd (BIJ12, 2023). Dat kan door het plaatsen van nestkasten. Huismussen hebben de tijd nodig om aan nieuwe nestplaatsen te wennen. Gedurende deze gewenningsperiode moeten zowel de oorspronkelijke situatie als de nieuw aangebrachte vervangende voorzieningen beide aanwezig zijn (minimaal 3 maanden voor de start van de werkzaamheden). Om vertraging te voorkomen is het daarom verstandig om vooruitlopend op de onderzoeksresultaten al een 8-tal houtbetonnen huismusnestkasten (type NK SA 01 Nestkast ovaal, vivarapro.nl) aan niet te slopen gebouwen binnen 200 meter van het plangebied op te hangen. Dit dient te gebeuren onder begeleiding van een deskundige.

Vleermuizen: aanvullend onderzoek en mitigatie vooraf

De te slopen basisschool en gymzaal bevatten mogelijk vleermuisverblijven. Het slopen van deze gebouwen kan daarom leiden tot verstoring of vernietiging van vleermuizen en hun verblijven. Omdat alle vleermuissoorten streng zijn beschermd, dient het voorkomen van dergelijke verblijven conform het vleermuisprotocol (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus en Zoogdiervereniging, 2021) te worden onderzocht. Volgens het vleermuisprotocol zijn daartoe 5 onderzoeksronden nodig:

- 3 rondes (2 avonden en 1 ochtend) onderzoek met batdetectors in de kraamtijd 15 mei – 15 juli (waarbij er minimaal 20 dagen zit tussen de twee avonden en tussen één avond en de ochtend);
- 2 rondes (1 avond en 1 ochtend) onderzoek met batdetectors in de paartijd (15 augustus – 1 oktober, waarbij er minimaal 20 dagen zit tussen de twee bezoeken).

Indien blijkt dat er vleermuisverblijven aanwezig zijn, dient er een omgevingsvergunning voor flora- en fauna-activiteiten te worden aangevraagd. Ook dient de functionaliteit van het plangebied te worden gewaarborgd. Dit houdt in dat er op aangepaste wijze wordt gesloopt (zodat er geen vleermuizen worden gedood) en dat er nieuwe vleermuisverblijven gecreëerd moeten worden. Om vertraging te voorkomen, is het verstandig om vooruitlopend op de resultaten van het vleermuisonderzoek alvast vleermuiskasten tegen nabijgelegen gebouwen op te hangen. Gewone dwergvleermuizen hebben bijvoorbeeld de tijd nodig om aan nieuwe verblijfplaatsen te wennen. Gedurende deze gewenningsperiode moeten zowel de oorspronkelijke situatie als de nieuw aangebrachte vervangende voorzieningen beide aanwezig zijn (BIJ12, 2024). Het is daarom beter om voor zekerheid te gaan en alvast 8 vleermuiskasten op te hangen van types als VK WS 02 en VK MP 05 (te bestellen bij vivarapro.nl), Beaumaris maxi (te bestellen bij vivara.nl) of VMT1, VMT1a, VMTH1 (te bestellen bij unitura.nl). Dit dient te gebeuren aan niet te slopen panden binnen een straal van 200 meter van het plangebied (BIJ12, 2024), onder begeleiding van een deskundige. Als blijkt dat er vleermuisverblijven aanwezig zijn die door de sloopwerkzaamheden zullen worden vernietigd, wordt vertraging van de werkzaamheden (in verband met de gewenningsperiode) in de meeste gevallen voorkomen.

Algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën

In het plangebied komen mogelijk zoogdieren en amfibieën voor, die onder de Omgevingswet zijn beschermd. Het gaat om algemeen voorkomende soorten (zogenaamde andere beschermde soorten), waarvoor in Limburg een vrijstelling geldt in geval van ruimtelijke ontwikkeling en beheer en onderhoud. Dit houdt in dat deze soorten verstoord mogen worden, zonder dat daar vooraf een omgevingsvergunning voor flora- en fauna-activiteiten voor is verkregen (deze soorten zijn opgenomen in Bijlage X van de Omgevingsverordening Limburg; Provinciale Staten van Limburg, 2023). Wel geldt altijd de Zorgplicht (artikel 11.27 Bal); deze houdt in dat nadelige gevolgen voor dieren en planten altijd zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Om aan de algemene zorgplicht te voldoen, moeten dieren die tijdens de werkzaamheden worden aangetroffen, zo snel mogelijk naar een aangrenzende locatie buiten het plangebied worden verplaatst.

Literatuur

- BIJ12. 2023. Kennisdocument Huismuis *Passer domesticus*. Versie 2.1. BIJ12, Utrecht.
- BIJ12. 2024. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 2.0. BIJ12, Utrecht.
- Gedeputeerde Staten van Limburg. 2017. Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming onder de Wet natuurbescherming in Limburg. Provinciaal blad nr. 5634.
- Ministerie van Economische Zaken, 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.
- Provinciale Staten van Limburg. 2023. Omgevingsverordening Limburg. Provinciaal blad 2023, 14198.

Bijlage I. Strenger beschermde soorten in het uurhok

De strenger beschermde soorten die volgens de NDFF-verspreidingsgegevens in en rond het plangebied voorkomen (op basis van de afgelopen 5 jaar en het uurhok waarin het plangebied zich bevindt).

Aalscholver
Bechsteins vleermuis
Beekdonderpad
Beekprik
Bergnachtorchis
Bever
Bijeneter
Blaasvaren
Blauwe reiger
Boerenwaluw
Boommarter
Boomvalk
Bosbeekjuffer
Bosuil
Bruine kiekendief
Buizerd
Damhert
Das
Draaihals
Eekhoorn
Eikelmuis
Elrits
Fanjestaart
Geelbuikvuurpad
Gekraagde roodstaart
Gestippelde alver
Gewone bronlibel
Gewone dwergvleermuis
Gewone grootoorvleermuis
Gierzwaluw
Gauwe klauwier
Gauwe vliegenvanger
Grote bosmuis
Grote gele kwikstaart
Grote leeuwenklauw
Grote vos
Grote weerschijnvlinder
Grote zilvereiger
Havik
Hazelworm

Huismus
Huiszwaluw
Ijsvogel
Ingekorven vleermuis
Kerkuil
Kleine ijsvogelvlinder
Kokmeeuw
Kraanvogel
Kuifmees
Laatvlieger
Lepelaar
Levendbarende hagedis
Matkop
Meervleermuis
Middelste bonte specht
Muurhagedis
Nachtzwaluw
Oehoe
Oeverloper
Oeverzwaluw
Ooievaar
Patrijs
Raaf
Ransuil
Ringmus
Rode wouw
Roek
Rosse vleermuis
Rugstreepad
Schubzegge
Slechtvalk
Sperwer
Steenmarter
Steenuil
Stormmeeuw
Teunisbloempijlstaart
Torenvalk
Vale vleermuis
Vliegend hert
Vroedmeesterpad
Vuursalamander
Waterspreeuw
Watervleermuis
Wespendief
Wild zwijn
Zilvermeeuw

Zomertaling
Zwarte mees
Zwarte specht
Zwarte wouw